

SLOVENSKI NAROD.

ishaja vsak dan sveder, ismini nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Foregger v državnem zboru.

Celjski poslanec dr. Foregger igra v državnem zboru že odkar je njega član ulogo neprostopoljnega humorista in to s hvalevrednim uspehom. Častihlepnost njegova pa je tolika, da se z uspehi na dosedanjem polju njegove delavnosti nikakor neče več zadovoljevati in da dokáže strmečemu svetu svojo prirojeno nadarjenost tudi za druge stroke, nastopil je pri proračunski razpravi v primerno modernizovani ulogi znanega Buridanovega sivca.

Ta žival, stoječa jednako dalje od dveh jednako velikih snopov sene, morala je po Buridanovi sodbi žalostno poginiti, ker se ni mogla odločiti, pri katerem snopu naj napsse svoj sestradani želodec. Foregger je v enakem položaju. Tudi on stoji mej dvema političnima snopoma, mej levičarskim in nemško-narodnim klubom, tudi on je sestradan in hrane nujno potreben, a vzlic temu se ne premakne z mesta, dasi bi mogel pri enem kakor pri drugem klubu dobiti dovolj tečne hrane. In tako tava ta gospod sem in tja, jedenkrat bi rad stopil na to, jedenkrat na ono stran, a konec je ta: da velikani Celjskih Nemcev na vse zadnje sam ne ve, kaj hoče. In morda bo jedenkrat doživel isti žalostni konec, ki je dobitel Buridanovega ljubljence, ki je — kakor znano — od lakote poginil, meneč, da mu logika ne dopušča, da bi se lotil tega ali onega snopa. Skrbí nas daviyo, in v istini se bojimo za dr. Foreggerja, ker toliko je že danes gotovo, da je njegova logika dostikrat prav — buridanska. To je pokazal s svojim govorom o Celjski gimnaziji. Logična zveza v tem govoru je res grozna. Tako abotnih trditve še ni kmalu kdo zveržil v kak govor in je mej saboj spravil v zvezo, kakor Celjski poslanec in zato menimo, da mu nismo storili krivice, rekši, da je v našem parlamentu prevzel zgorej omenjeno ulogo.

Le oglejmo si argumente, s katerimi je hotel Foregger pobiti opravičenost naše zahteve, naj se v Celji ustanovi ali samostojna slovenska gimnazija ali pa slovenske paralele na že obstoječem zavodu. Odrekal nam je pravico zahtevati to učilišče poglavitno iz dveh razlogov. Prvi razlog je ta, da bi se s to gimnazijo oškodil nemški značaj štajerske dežele in Celjske občine in pospeševalo „poslovenjenje“ Malega Štajerja. V tem oziru je naše stališče, ki je jedino pravo, tako znano, da ga prav za prav ni treba novič pojasnjevati. Dežela, v kateri je dobra tretjina prebivalstva slovenske narodnosti, pač ne more imeti nemškega značaja, tem manj, ker žive Slovenci v njej kompaktno. Če pa je v dobi narodne nezavednosti ta dežela tudi imela nemški značaj, tako ga je že davno izgubila. Slovenski življenj je prisilil svoje nasprotnike, da so mu izrecno priznali pravico do narodnega življenja, ustvaril si je tudi že pogoje za tako življenje, če tudi ne še vseh, in če se najde dandanes kdo, ki trdi, da je dežela nemška, potem dotičnika ni zmatrati resnim človekom. Sicer pa je tudi Foregger omenil nemški značaj dežele štajerske le da dokáže svoj šovinizem in se prikupi tistim primuknencem, ki nosijo zvonec mej štajerskimi Nemci. Dosti večjo važnost je pokladal na to, da bi se s pomočjo tega zavoda spravili v nevarnost nemški otoki v slovenskem delu dežele, v prvi vrsti razupito Celje. Izključno nemška gimnazija Celjska je doslej res izdatno ojačevala nemški element na Spodnjem Štajerskem. Na njej se je sistematično zaduševalo narodno mišljenje slovenskih dijakov in iz njihovih src ruvala ljubezen za slovenski narod in za slovenski jezik. Koristilo je to Nemcem, ker je nemška šola marsikoga pripeljala v nasprotni

tabor, ki bi bil sicer ostal veren sin svojega naroda, ob enem pa ovirala kulturni razvoj slovenskega naroda. Če trde Nemci, da pride njihova narodna eksistenca v nevarnost, ako se slovenska mladina vzgojuje v slovenskih srednjih šolah, potem priznavajo, da so se doslej vzdrževali le na umeten način in živeli na naše troške. Tak element, ki nima toliko krvi, kolikor je potrebuje za življenje, tak element tudi ni vreden, da bi živel. Mali Štajer je slovenska dežela, s katere bodo prej ali slej zginiti nemški otoki povsod tam, kjer se ne morejo vzdrževati iz svoje sile. To je naraven proces, kateri se da na umeten način pač zadrževati ne pa preprečiti. Kakor so Ljubljana, Praga, Zagreb dobili narodno lice, tako je dobi tudi Celje. Foregger zahteva, naj država ta proces ovira s tem, da ponemčuje na jedni strani slovensko prebivalstvo siloma, na drugipazadržuje razvoj slovenskega gibanja. To se godi deloma še sedaj a pravega uspeha vender nima, ter ga imeti ne more v dobi, ko je narodna zavednost že obujena. Strah Foreggerjev torej ni prazen, ali zahtevati, naj država neznačajni manjšini na ljubav odreka ogromni večini prebivalstva pristojne mu pravice in za napredovanje potrebne pomočke, to more le aboten človek. V tem tiči prava buridanska logika.

Foregger je menda sam uvidel, da ti njegovi argumenti ne zadostujejo in zato je segel še po drugih. Če so bili prvi smešni, so drugi neumni. Kdo se dandanes, ko tako lepo uspeva slovenska gimnazija v Ljubljani, slovenske vzporednice v Ljubljani, v Novem Mestu in Mariboru, ne smeje človeku, ki se upa trditi, da naš jezik ni dovolj razvit, da bi se v njem moglo poučevati. Fakta pobijajo dotičnika tako, da ni vredno zavračati njegovih besed, zlasti če se sklicuje na pedagogično-didaktična načela in se povzpne do trditve, da nemška učilišča stvarno niso opravičena, češ, da v takih učiliščih vzgojeni ljudje ne morejo izpolnjevati višje kulturne naloge. Ko bi ta dr. Foregger le malo pogledal okolu sebe! Videl bi, da naš narodna učilišča največ uplivajo na to, da se kulturno zaostali narodi hitro izobrazijo in nepričakovano naglo napredujejo. Narodnim šolam se imajo Čehi zahvaliti, da so avstrijske Nemce v kulturnem oziru tekom nekaj desetletij tako nadkrilili, da se slednji z njimi že več primerjati ne morejo. Se ve da se taki kulturo stvarjajoči narodi čedalje bolj odtegujejo nemškemu uplivu, ali tudi to je naraven proces. Zato ker slovenska literatura ni tako bogata kakor nemška, zato pač še ne gre zahtevati, naj se potopimo v nemškem morju. Dokler bomo kulturno odvisni od Nemcev, dotlej se bomo učili tudi nemškega jezika, svojega pa nečemo za nobeno ceno zanemarjati, ampak ga negovati in razvijati, za kar potrebujemo slovenskih šol.

To, da naš jezik še ni tako razvit, kakor nemški in da nimamo tako bogate literature kakor Nemci, to je napotilo dr. Foreggerja, da je razvil svojo famozno teorijo o enakovrednosti in ravnopravnosti jezikov in narodov. Po njegovi sodbi je pojem o ravnopravnosti nenaraven in nespameten, ker velja ravnopravnost le za osebe, ne pa za jezike, ker jeziki sploh nimajo nikakih pravic. Kdo pa more narodom braniti, če zahtevajo za svoje jezike izvestnih pravic? Samo sija. V Avstriji pa je ravnopravnost jezikov zakonito priznana in ta določba se Foreggerju na ljubav ne bo premenila. To pa, da vsi narodi niso na jednako visoki kulturni stopnji oziroma, da njihova lastna narodna kultura ni toliko, kakor pri njihovih sosedih, to še ni zado-

sten razlog, da bi se jim smela odrekati jednako-pravnost. Kakor so ljudje enakopravni, tako morajo biti tudi narodi. Kdor to taji, greši zoper zdravo pamet. In če se ne motimo, je dr. Foregger v zadnjem svojem govoru pregrešil velikokrat proti zdravi pameti, kar pa nikakor ne bode dalo povoda Celjskim Nemcem, da bi govornika ne kovali v zvezde ter ga ne prištevali najgenijalnejšim duhovom, koje je kdaj nemško Celje v svoji sredi imelo! Mi ga jim privoščimo!

Državni zbor.

Na Dunaji, 10. aprila.

V današnji seji obudilo je posebno pozornost, da so se nekateri mladočeški poslanci uprli proračunski točki „cesarski dvor“, kar skušajo vrli Nemci izkoristiti zoper Čeha. Piéce da résistance cele seje pa je bil znameniti in rezki govor dr. Gregra.

Najprej sta došli proračunski točki I. (cesarski dvor) in II. (kabinetna pisarna) v specialno razpravo. Posl. Březnovsky je rekel, da misli z ozirom na ukaz pravosodnega ministra glede nemških govorov govoriti češki ter da si je napravil dva prepisa svojega govora. Prosil je tovariša Sokola in Krumbholza, naj bodeta priča, da točno tako govori, kakor je zapisano. Govornik je potem nadaljeval v češkem jeziku, izrekel željo, naj bi dvor časih v Pragi rezidiriral in naj bi se cesar dal kronati za kralja češkega ter naposled izjavil, da misli glasovati zoper točki „cesarski dvor in kabinetna pisarna.“ Posl. dr. Kraus govoril je za točko, posl. dr. Vašaty pa je naredil kakor Březnovsky in govoril v češkem jeziku zoper rečeni proračunski točki. Ministerski predsednik Windischgrätz izrekel je obžalovanje, da sta Vašaty in Březnovsky govorila zoper ti točki, češ, to se je prvič zgodilo, a bolj lojalno bi bilo, da se ni zgodilo. Ko je posl. Vašaty ugovarjal, zaklical je nemški grof Hompesch: Ven z njimi. Vsled tega je nastal velikanski hrup, predsednik je pa poklical Vašatyja k redu. Hompeschu ni rekel nobene besede. Vašaty je opozoril ministerskega predsednika, da sta svoj čas tudi dr. Kraus in dr. Lueger pri teh točkah govorila, da pa jima ni nihče nič očital. Pri glasovanju vzprejeli sta se obe točki. Nekateri češki poslanci so glasovali proti njima, drugi za nji.

Pri točki III. (državni zbor) izjavil je dr. Brzora, da bodo češki poslanci z vsemi silami delali na to, da se bodo tudi češki govori vzprejemali v zapisnik. Potem je polemizoval v nemškem jeziku s Plenerjem rekši glede volilne reforme, da sploh kake reforme nihče ne zahteva, nego samo pravično reformo. Veliko posestvo ima sedaj v parlamentu prvo besedo. Koalicija je doslej storila bore malo. Sklenila je dva budgetna provizorija, izjemne naredbe in narode osrečujoči domobranski zakon. Zakon o trgovini na obroke je le obveljal s pomočjo mir kaleče opozicije. — Posl. Sokol govoril je v češkem jeziku zoper to točko, poslanca dr. Kronawetter in dr. grof Kounic sta grajala razne uredbe v državnozbornem poslopiju, Kounic pa je še rekel, da „se v hodnikih potikajo nobelgardisti“ češkega namestnika. Posl. Vašaty je grajal, da se njegovi govori v stenografičnem zapisniku netočno beležijo, grof Palfy in dr. Kronawetter pa sta omenila neke poslopja tičoč se stvari. Pri glasovanju se je točka III. vzprejela in isto tako brez debate točka IV. (državno sodišče). Pri točki V. (ministerski svet) odobrili so se najprej po nekaterih opazkah dr. Koppa vsi drugi odatavki, potem pa se je začela velika debata o odatavku 2 „dispozi-

cijski zaklad. — Posl. dr. Gregor pravi z ozirom na hrup, ki je nastal mej govorom ministerskega predsednika: Tako dalječ smo torej vendar že prišli, da se nam pravi: Ven ž njimi! Kdo bi bil bolj zadovoljen, kakor mi, da moremo to hišo zapustiti. Gotovo pride čas, ko nam bo narod ukazal, zapustiti to hišo, ko ne bo nobenega češkega poslanca več tu. Govornik bavi se je potem s koalicijo in z uzroki, kateri so jo ustanovili. Oče koalicije je grof Hohenwart. Da so se je Poljaki oklenili, temu se ni čuditi. (Posl. Vašaty: Ubi bene, ibi patria!) Boje se, da bi jim Malorusi in demokratje vzeli nekaj mandatov. Njihovo vodilno načelo se glasi „Zdrowo ale ne honorowo“ (zdravo ali ne častno). Tako postopanje je morda jako politično, a ne etično. Zakaj so se veleposestniki oklenili koalicije? Sram me je kot Čeha govoriti o tej stvari. Veleposestniki imajo pač državno pravo češko zapisano na zastavi svoji, pridružili pa so se tisti stranki, ki hoče baš to državno pravo pokopati. Delajo tako, ker jim manjka narodne zavednosti in narodnega ponosa. Vi niste drugega nego služabniki dvora in se ravnate po njegovem mnenji. To je alfa in omega Vaše politične modrosti. Govornik karakterizoval je potem posamezne ministre. O Plenerju je rekel, da je postal minister, ker ga je obsijala Hohenwartova milost. Ponosni vodja liberalcev se ima za svoje mesto zahvaliti klerikalcem in fevdalcem. Odložil je šljem z vihrajočo perjanico in šel v Kanoso tiste stranke, zoper katero se je prej hrabro boril. To ni plačilo, za katero se žrtvuje svojo preteklost in svojo politično reputacijo. Ministerski predsednik je češk magnat. Kake narodnosti je, ne vem povedati, spada pa k tistemu delu češkega plemstva, ki se je po bitki na Beli Gori ustanovilo iz pustolovcev vseh dežel in vseh narodnosti in ki se je po milosti jezuitov Dunajskega dvora polastilo konfiskovanih posestev poklanjanih čeških plemičev. Te vrste plemstvo se ne prišteva niti k češki, niti k nemški narodnosti. Pravi, da je avstrijske narodnosti. To je nov izum, ki v etnografiji zasluži posebno poglavje z nadpisom „Narodni hermafroditi“. Avstrijska zgodovina je napram češkemu narodu zgodovina nevernosti. Ministerski predsednik se prišteva tistemu plemstvu, ki si je uveljavljenje državnega prava postavilo za nalogo, in pri vsaki priliki se upa trditi, da je veren pristaš tega programa. In on, zastopnik historičnega plemstva, je zadužen rekel, da ne pozna češkega vprašanja, on, ki se je vsaj v deželnem zboru češkem zanj boril. Samo vlada, ki je sama npravna, sme govoriti o npravnosti narodov. Vlada, ki krši ustavno zajamčene pravice narodov in ovira njih kulturno in narodno napredovanje, ki vsak dan greši zoper ravnopravnost, ki iz ničvrednih razlogov razglašja izjemne naredbe in ima v največjem kraljestvu te države namestnika, čegar dela žalijo npravna čutila vsakega poštenega človeka (Predsednik: Pokličem Vas k redu! — Demonstrativno odobravanje Mladotčehov.), taka vlada nima pravice govoriti o npravnosti. Češki narod bo ta preganjanja prestal ali spomin na ta žalostni čas ne bo v njegovem srci obujal ljubezni do te države. Čim bo treba rešiti verska, narodna ali politična vprašanja, se razbije koalicija. Ustava se ni narodom prikupila in državo premenila v vazala Nemčije. Raztrgala je državo tako, da se je bati, da pri prvi priliki razpade. Narodi niso bili nikdar bolj nesrečni in nezadovoljni, kakor sedaj. Samo na jeden način se da to odpraviti: S preosnovo države na federalistični podlagi. — Poslanec Jędrzejowicz je protestoval zoper Gregrova očitjanja glede Poljakov in zahteval, naj jih prekliče. — Ko se je še predsednik opravičeval, da je preslišal neke vzklike in dotičnikov (grofa Hompescha) ni poklical k redu, in ko se je prečitela neka interpelacija, zaključila se je seja.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. aprila.

Volilna reforma.

Zadnji čas so razni listi javljali, da je grof Hohenwart svoj načrt volilni reformi popolnoma opustil. Plenerjev govor v proračunski razpravi dal je „Vaterlandu“ povod k članku, iz katerega je vidno, da se Hohenwart svojemu načrtu še ni odrek. „Vaterland“ razlaga na dolgo in široko prednosti Hohenwartovega načrta, glede Plenerjevega predloga o ustanovitvi posebne delavske kurije pa pravi, da je nesrečen. Posebna kurija tistih, ki ničesar nimajo, more imeti nevarne konsekvence. „Vaterland“ piše precej ostro in prav ton teh iz-

vajanj kaže, da se poostrejuje nasprotstvo mej koalicijskimi strankami glede volilne reforme.

Naša finančna politika.

Zelo ugledni nemški list „Frankfurter Zeitung“ pravi v zanimivem članku, da je bil dr. Dunajski najboljši finančni minister, kar jih je Avstrija imela, ker se mu je posrečilo odpraviti deficit. Steinbach je bil samo njegov epigon, Plener pa še ni pokazal, koliko finančno-politične modrosti je podedoval. Sedaj dela še po Steinbachovem načelu konservativne štedljivosti. Treba bi bilo v kulturnem in v socialnem oziru marsikaj storiti, storilo pa se to ne bo, da se budget ne ruinira. — R-forma neposrednih davkov je že četrto stoletja na dnevnem redu in Plener breni, rešiti jo končno. Da bi se mu to posrečilo, je pač želeti, verjetno pa ni. R-forma neposrednih davkov je takorekoč volilna reforma v finančno-političnem smislu. Kakor pomeni volilna reforma premembo politične posesti, tako pomeni davčna reforma premembo finančno politične posesti, na škodo imovitim krogom. Tisti, ki se branijo odreči je kakemu delu svoje politične posesti pač ne bodo sodelovali pri premembi njih finančno-politične posesti — Ta izvajanja so gotovo vredna resnega uvaževanja.

Izgreši v Plznu.

V noči od ponedeljka na torek primerili so se v Plznu neki izgreši, katere nemški listi fruktificirajo zoper češki narod. Plzenski delavci priredili so shod, na kateri je došlo nad 4000 oseb. Vladni zastopnik je shod razpustil, vsled česar je mej delavci in redarji nastal pretep, kateri je ustavila vojaška intervencija.

Vnanje države.

Nova kriza v Srbiji.

Francoski kmet, kakor si ga je mislil kralj Henrik IV., mora imeti vsak teden svojega piščanca v skledi. Srbi morajo imeti vsak teden svojo ministersko krizo. „Dnevni list“ piše: Komaj je bil Svetomir Nikolajevič dva dneva ministerski predsednik, že se je raznesla govorica o novi ministerski krizi. Minister unanijih del Lozanič se bo umaknil ministru prosvete Gjorgjeviču, na čegar mesto pride gimnazijski ravnatelj Stojković. Liberalci nasprotujejo novi vladi in glavni odbor je izjavil, da ni v nikaki zvezi z novo vlado in da odklanja vsako solidarnost z njo. Vlada je začela postopati tako teroristično, kakor svoj čas Ribarac. Razpušča občinske zastope in preminja svojevoljno občinski red ter imenuje občinske odbornike po svoji volji. V Vranji nastal je vsled tega že krvav konflikt. Sodna preiskava proti morilec Cvetanoviču in Batotina je dokazala, da so storili umore iz osebnega in ne iz političnega sovraštva. Ti umori so se le izkoristili zoper radikalce, ker je preganjanje radikalcev jedini smoter Nikolajevičeve vlade. Simić je moral odstopiti, ker ni hotel temu preganjanju posoditi svojega imena. Pravi uzrok Mijatovičevega odstopa ni pismo na Pariškega bankirja, ampak to, da ni hotel privoliti v neke finančne operacije, h katerim ga je Milan silil. — Dunajski poročevalec lista „Novoe Vremja“ konstatuje: Zanimivo je, da pozdravljajo avstrijsko ogeraki oficijozni Nikolajevičevo ministerstvo s trozveznega stališča in mu priporočajo energično postopanje zoper radikalce. Rastoči upliv naprednjakov kaže, da se Srbija približuje trojni zvezi.

Francija in Italija.

Sotrudnik Pariškega lista „Figaro“ Gaston Calmette govoril je te dni z italijanskim kraljem o razmerji mej Francijo in Italijo. Kralj Umberto je rekel, da je nasprotstvo krivo nesporazumljenje, katero so prouzročili francoski listi. Izvzemši tarife, s katerimi škodi Francija Italiji, ni nasprotstva, narobe, oba naroda večejo močne simpatije. Italija neče vojne. Brani jej to budget, ki izkazuje deficit, in zdrava pamet. S težavo si je priborila jedinstvo in je neče izgubiti. Italija boče le mir, kakor ga želi cela Evropa. — Kralj je govoril prav živahno in vidi se iz poročila, da je hotel francoskega novinarja prepričati o resničnosti svojih besed. Za to obuja ta govor toliko večjo pozornost, zlasti ker je Pariški „Temps“ napovedal, da se bo te dni neki odlični član sedanjega italijanskega ministerstva izrekel za trgovinsko zvezo mej Italijo in Francijo, katero pa večina Pariških listov že v naprej odklanja.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 10. aprila. [Izv. dop.] (Uradniško društvo.) Kranjski osek I. uradniškega društva Avstro Ogerske in pa hranilno in posojilno uradniško društvo imela sta preteklo nedeljo svoja letošnja redna občna zbor. Zborovanju kranjskega odseka, katerega se je udeležilo 39 društvenih članov, je predsedoval c. kr. deželni šolski nadzornik g. Jakob Smolej. Iz njegovega in iz odborovega letnega poročila je razvidno, da je tudi v letu 1893 uradniško društvo v vseh strokah svojega delovanja napredovalo. Glede zavarovanja sklenilo se je v tem letu 5488 novih pogodb v znesku 5.500.000 gld. kapitala in 56.300 gld. letne rente, ter koncem istega leta imelo skupaj okroglo 69.200 veljavnih pogodb za 67.400.000 gld. kapitala in 445.000 gld. letne rente. Zavarovalnina

je znašala leta 1893 okroglo 2.280.000 gld. in rezervni zaklad okroglo 13.800.000 gld. V napominanem letu izplačalo je društvo okroglo 1.300.000 gld. zavarovanega kapitala. Poleg tega je štelo uradniško društvo v letu 1893 mnogo podružnic in konzorcij, t. j. zadrug z namenom prejemati hranilne vloge, ter dajati zadrugnikom posojila. Teh zadrugnikov je bilo koncem leta 1893 blizu 32.000 z vplačanimi vlogami 9 $\frac{1}{2}$ milijona gld. in s posojili nad 11 milijonov gld. Tekom leta 1893 dalo je društvo 28.821 gld. podpor in prispevkov za šolske potrebe in učila. Upravni odbor tega društva na Dunaji se je tudi mnogo baval z vprašanjem glede povišanja plač državnim uradnikom in v tej zadevi odposlal deputacije do vseh ministrov. Kranjska skupina uradniškega društva je štela koncem 1893. l. 401 člana in imela vključenih 431 pogodb v znesku 460.720 gld. zavarovanega kapitala in 537 gld. 40 kr. letne rente. V istem letu se je izplačalo iz dveh pogodb 3000 gld. zavarovanega kapitala in razdelilo 240 gld. podpor mej društvenike. Zbor je vzel predsednikovo in odborovo poročilo za l. 1893 na znanje, je odobril, ter predsedniku za trudapolno delo izrekel toplo zahvalo. Pri nadomestni volitvi v lokalni odbor so bili voljeni gg. Vilibald Bregar, c. kr. računski revident, dr. Jan Ivan, magistratni tajnik, Zeff Konrad, c. kr. višji geometer, in Zupančič Vilibald, c. kr. profesor; za namestnike pa gg. Biber Alojzij, c. kr. carinski oskrbnik; Ravnikar Ljudevit, c. kr. deželne sodnije svetnik, in Tomažič Ferdo, c. kr. poštni kontrolor. Takoj potem začelo se je zborovanje tukajšnjega hranilnega in posojilnega društva, katerega se je udeležilo 36 zadrugnikov. Zboru je predsedoval načelnik odbora tega društva g. Vilibald Bregar, c. kr. računski revident, ki je v svojem nagovoru v kratkem poročal o delovanju društva v pretečenem letu in o poslovanju konzorcijalnega odbora. Iz njegovega poročila in iz letnega zaključka tega društva posneti je, da je štela zadruga koncem 1893. l. 189 udov s plačanimi vlogami 13.608 gld. 5 kr. Tekom istega leta izstopilo je 18 udov, katerim se je izplačalo 1207 gld. 75 kr. vlog, a pristopilo je 10 novih udov, ki so vložili 1110 gld. 63 kr. Posojila znašala so koncem 1893. l. 22.012 gld. 99 kr., tekem istega se je na novo posodilo 9555 gld., a povrnilo od zadrugnikov 9200 gld. 95 kr., odpisalo pa 100 gld. — Koncem l. 1893 je znašal čisti dobiček 718 gld. 30 kr., iz katerega je v zmislu zborovega sklepa 575 gld. 76 kr. izplačati na vloge, 142 gld. 54 kr. pa porabiti za razne društvene potrebe. Odstotek na vloge znaša 4 $\frac{1}{2}$ %, in rezervni zaklad je narasel na 2003 gld. 53 kr. Sklenilo se je, da je za leto 1894 pobirati 6% obrestij od posojil, a od hranilnih vlog zadrugnikom plačevati 4 $\frac{1}{2}$ % obrestij, isto tako se je določil maksimum 10 let, tekem katerih je zadrugnikom najskrajno povrniti prejeta posojila. Zbor izreče načelnikoma konzorcijalnega predstojništva in pa nadzorovalnega sveta gg. Vil. Bregarju in dru. Jos. Nejedliju za njihovo požrtvovalnost v korist društva toplo zahvalo, da absolutorij društvenemu odboru in potem izvrši nadomestne volitve za l. 1894. Voljeni so bili v predstojništvo gg. Vil. Bregar, c. kr. računski revident; Ravnikar Ljudevit, c. kr. deželne sodnije svetnik, in Zamida Matija, deželni svetnik; za namestnike gg.: Götz Bertram, c. kr. računski asistent, Tomažič Ferdo, c. kr. poštni kontrolor, in Zeff Konrad, c. kr. višji geometer; potem v nadzorovalni svet g. Hofman Zmagoslav, deželni računski svetnik, in namestnika gg. dr. Jan Ivan, magistratni tajnik, in Smolej Jakob, c. kr. deželni šolski nadzornik v p.

Iz Mokronoga, 7. aprila.

[Izviren dop.] (Bratno društvo. — Posojilnica.) Precej oddaljeni od državnih cest in železnic živimo v našem sicer prijaznem trgu le bolj jednolično življenje kakor sploh po deželi. Akoravno rodoljubi ne drže križem rok in so z delom na moč oblagodarjeni, vendar ne morejo dovesti naše življenje do tiste živahnosti, s katero se zamorejo ponešati narodno bolj zavedni in napredni kraji. V prvi vrsti manjka prave zavednosti v vsakem oziru. Radi tega se le s težkotami in sila počasi pomikamo na poti narodnega napredka. Odstranjevanje ovir zahteva mnogo truda, mnogo napa, ker je za pravi napredek, za občo blaginjo le malo vnetih, ker malo zavednih mož. Ne rečem, da manjka nam podjetnega duha. Ne! a isti se javlja le na ožjem torišču zasebnega delovanja; a na polju skupnega delovanja, za propeh skupnih in občnih zadev in koristi je le malo delateljev! A vse to le, ker se jih sila malo sveda svojega naloga kakor

član človeške družbe sploh, še manj pa svojega narodnega poklica. Seveda bi bilo lahko že mnogo bolje, ako bi v to poklicani izpolnjevali sveti svoj nalog! To velja za ves naš okraj in v istem za naš trg še v najmanjši meri! Dasi pri taci razmerah srce pravega rodoljuba išče le tam pravega zatočišča, kjer se zamore naslajati nad narodno zavestjo, nad narodnim napredkom, je pač samo ob sebi umevno. In tako zatočišče je naše vrlo bralno društvo! Mlado je še, a vender je v tem kratkem času svojega obstanka storilo mnogo na polju narodne probuje, narodne zavesti, akoravno ni brez sovražnikov. A k temu uspehu so pa v prvi vrsti pripomogle društvene gledališke predstave i društveno petje! Veselice, katere prireja naše vrlo bralno društvo, so za naš okraj posebno važnega pomena! Ne bodem se oziral na minoli veseli predpust. Omeniti hočem na kratko le prelepe veselice, katero je bralno društvo priredilo na belo nedeljo! Veselico so počastili s svojim posetom v prav obilem številu tudi bližnji in daljni naši okoličani. Spored veselice je obsejal poleg četirih pevskih točk tudi dve igri in sicer „Kdor se poslednji smeje“ in „Eao uro doktor“. Uprizoritev je bila dobra. Posledica temu je bila, da je občinstvo javilo srčno željo, da bi mu bila zopet kmalu prilika videti naše vrle diletantije in diletante na odru. Tudi pevske točke so se izvajale v zadovoljstvo občinstva, sosebno samospeli. Vsekakor pa je treba tu pripomniti, da se naši rodoljubi za petje premalo brigajo. Brez petja ni prave veselice. In kaj je društveno življenje brez pravih veselice? Skrb vsacega društvenika torej mora biti, da se društveno petje ne vzdržuje samo po imenu, temveč, da se isto tudi veselo razvija i od veselice do veselice tudi napreduje. Našega bralnega društva marljivi odbor bode sigurno skrbel, da se tudi ta nedostatek čim preje odstrani. — Sedaj pa še nekoliko o naši mladi okrajni posojilnici, kakor prvi postojanki na polju gospodarskega napredka. Ne bodem govoril o prvih početkih i korakih v svrhu oživitvorenja tega prepotrebne narodnega zavoda; kajti kako se kaki shod sklicuje i prireja in kako se pravila čitajo, to smelo lahko kmalu kdo pogodi! Nekoliko drugačen obraz dobi ta stvar, če je treba bistvo i namen takega zavoda poljudno pojasnjevati neukemu ljudstvu! In to je, s komur se naj pripravlja osnivanje, naj si bode kakršnega koli zavoda namenjenega tudi za priprosto ljudstvo. Pri nas se ni tako postopalo in radi tega je bil osnivalni shod oziroma osnivalno zborovanje brez pravega učinka! Boljši je bil v tem oziru prvi redni občni zbor. Povsod pa se je pokazalo, da je treba temeljitega pouka tudi tistim, ki menijo, da so učeni z neba padli in da že vse znajo! No pa hvala Bogu polagoma bomo tudi te nedostatke v grob položili! Le ker je okrajna posojilnica res prepotraben zavod i pri nas odveč brezpetičnega ljudstva, postalo je zanimanje za isto v tem kratkem času razmerno zelo živahno in trebalo bi nam že lepih tisočakov, da bi zamogli ustreči želji posojila prosečih. Pa vsak začetek je težak in tudi naši posojilnici se bode le polagoma pot ugledila! Poroštvo za to nam daje požrtvovalno delovanje tukajšnjih rodoljubov. Da bi našemu okraju donasala okrajna posojilnica obilo i trajne koristi, v to pomoz Bog!

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Deželni odbor kranjski je imenoval gg. dr. I. Eržena okrožnim zdravnikom v Postojni, dr. P. Košenino okrožnim zdravnikom v Metliki in Fr. Gombača potovalnim učiteljem za vinarstvo.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 1. marca do 31. marca t. l. naklonili: Družbin podpredsednik g. Luka Svetec in gosp. Alojzija Koblarjeva iz Litije vsak po 1 letnik „Cvetja“ iz vrtov sv. Frančiška; g. Helena Lenassijeva iz Postojne pismenih znamk; slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ šestnajsto zbirko prvih kron, nabranih od 1. febr. do 28. febr. t. l. v skupnem znesku 338 89 kron; sl. možka podružnica v Kranji 45 kron in sicer 39 kron noveletne odkupnine kranjskih narodnjakov in narodnjakov, 6 kron pa nabranih v družbah; sl. kmetaka posojilnica Ljubljanske okolice 20 gld.; neimenovana gospa iz Ribnice 30 kron in sicer 22 kron darovale č. Ribniške gospe, 8 kron pa vesela družba; č. rodbina „Fr. Omerca v Kranji mesto venca na krsto veliki dobrotnici naše družbe, prvomestnici gospej Mariji Murnikovi 10 gld.; sl. posojilnica v Gornjem Gradu 5 gld.; hišna družba „Omizje“ v Mozirji 5 gld. nabranih kot kazen za

rabljene tujke v slovenščini; gg. Oton Bajer in V. Jenko, člana ravnateljstva kmetake posojilnice za Ljubljansko okolico po 5 gld.; prvomestnica Krauske ženske podružnice, gosp. Leopoldina Šavnikova 4 gld.; g. dr. I. Bezjak v Mariborski čitalnici nabranih 2 gld. 70 kr. in g. Lavoslav Kunst, Alojzij Cimperman in Julij Žigon na Polzeli pri Celji za piruhe 2 gld. 50 kr. Iskreno se zahvaljujoč vsem darovateljem izrekamo sedaj, ko pomlad vzbuja povsod novih upov, tudi mi nado, da se nas bo požrtvovalno slovensko občinstvo vedno bolj pogosto spominjalo, kakor so tudi potrebe pri obmejnem šolstvu od dne do dne večje. Hvaležni narod Vas, blagohotni darovatelji, ne bo pozabil!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Jabalne vaje.) Oficirji tukajšnje garnizije, zlasti mlajši, odjahali so predvčerajšnjim pod vodstvom divizionarja Hegedüsa v Gorico, da se privadijo vztrajnemu jahanju.

— (Kolodvorska ura.) Ura vrh poslopja južnega kolodvora se bode popravljala in ne bo osem dnij pravega časa kazala, kar se naznanja občinstvu v ravnjanje.

— (Starinske najdbe.) V Grobljah pri Šent Jerneju so izkopali kmetje na njivi lepo rimsko kopel, ki je imela stene obložene z mramornimi ploščami in lep trden tlak. Voda je prihajala od severne strani po svinčeni cevi, katero so pa nevedneži raztopili in tudi tlak uničili. Naj bi vender omikanci pravočasno naznanili take najdbe poklicanim organom, ali vsaj c. kr. žendarmem! — V bližnji Stari vasi se nahajajo rimski grobe in tudi staro naselbino je zasledil onde g. J. Pečnik. Kmalu se bodo vse te stvari bolje preiskale.

— (Nova podružnica c. kr. kmetijske družbe.) Piše se nam iz Št. Petra na Krasu: Tu nameravamo ustanoviti podružnico c. kr. kmetijske družbe, dobro vedoč, da bi nam to bilo v posebno korist. Snovatelji so že povabili interesente k posvetovanju, katero bode dne 15. aprila po popoldanski službi božji v gostilni gospoda A. Lavrenčiča v Št. Petru. Ker bi bila kmetijska podružnica tukaj na pravem mestu, zato je bi bilo želeli, da se tega posvetovanja v obilem številu udeležijo tudi kmetovalci sosednjih občin in tudi duhovščina. Pri tej priliki predaval bode tajnik c. kr. kmet. družbe gosp. G. Pirc. Ker tukaj kmetijski stan živinorejo še najbolj vzdržuje, bili bi gospodu tajniku najbolj hvaležni, če bi govoril o živinoreji, o zboljšanju travnikov in o pridelovanju klaje na njivah.

— (Savski brod pri Rajhenbergu.) Deželna vlada kranjska v sporazumljenji z namestništvom v Gradci je podelila posestnici gospe Mariji Ferencič koncesijo za brod na Savi pri Rajhenbergu za dobo petih let in je ob enem odobrila tarif pristojbin.

— (Poskušen rop) Piše se nam iz Škofje Loke: Vsoboto zvečer je menjal Valentin Fajdiga, posestnik iz Žabnice, v gostilni Petra Logondra v Stari Loki stotak. Prišedšega iz gostilne, napadli so ga neznani zlikovci. Mož je pustil svoje tri konje in pobegnil. Drugo jutro dobili so ljudje konje, o zlikovcih pa ni sledu.

— (Veselici.) Senožeska čitalnica priredi dne 15. aprila 1894 v prostorih g. Mušiča veselico s petjem, tombolo in plesom. Vstopnina 30 kr. za osebo. Vstopnina k plesu 50 kr. Dame proste. — Pevsko društvo v Šturiji priredi v nedeljo dne 15. aprila 1894 v prid društvenim namenom in v nedeljo dne 22. aprila 1894 na korist družbi sv. Cirila in Metoda v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini veselico s petjem, dramatično predstavo in prosto zabavo. Vstopnina k veselici 30 kr., sedež 20 kr.

— (Zdravstveno stanje.) V nekaterih vaseh krškega okraja je zbolelo v minulem mesecu 73 otrok za davico, izmed katerih jih je umrlo 36, ozdravelo pa 27. — V bolnici milosrdnih bratov v Kandiji pri Novem Mestu je bilo vzprejetih v minulem mesecu 39 bolnikov. Zdravilo se je v tem mesecu 65 bolnikov, izmed katerih jih je ozdravelo 26, umrla sta 2, neozdravljen je bil odpuščen 1, v boljem zdravju pa 12 bolnikov.

— (Ptujsko učiteljsko društvo) bode slovesno obhajalo svojo 25letnico v četrtek 28. junija 1894. Na vzporedu so pevske in godbene točke. Zvečer se igra opereta „Tičnik“, pri kateri sodelujeta vrli dve pevki M. in A. S. Natančević program prihodnjosti.

— (Nova železnica na Koroškem.) Velikovčani se — kakor poroča „Mir“ — močno

potezajo za železnico iz Mostiča v Velikovec in imajo baje še precej upanja, da jo dobe. Železnica bi šla po ravnem in bi ne bila predraga, ker ne bode treba mostov. Dolga bi bila 17 kilometrov.

— (Na Osojskem jezeru) na Koroškem nameravajo oskrbeti parnik, kakor ga imajo na Vrbskem jezeru, kar bi gotovo jako ugajalo mnogim tujcem, ki o poletnem času tja zahajajo.

— (Javna skladišča v Trstu.) Z dnem 1. aprila vršila se je predaja javnih skladišč Tržaških v državno oskrbovanje. Dan pozneje položili so uradniki službeno prisego in se je konstituirala komisija, imenovana po trgovinskem ministerstvu. Zakon o predaji javnih skladišč pride te dni pred državni zbor.

— (Akad. društvo „Slovenija“) priredi v ponedeljek dne 16. aprila I. redni občni zbor v letnem tečaju 1894 s sledečim vzporedom: 1.) Čitanje zapisnika. 2.) Poročilo odborovo. 3.) Poročilo preglednikov. 4.) Poročilo skupin. 5.) Volitev novega odbora in novih preglednikov. 6.) Slučajnosti. — Lokal: Kastnerjeva restavracija „pri Magistratu“; začetek ob 8. uri zvečer.

— (Eksplozija na Zagrebškem državnem kolodvoru) Včeraj zjutraj zgodila se je na Zagrebškem državnem kolodvoru nesreča, pri kateri sta bila dva strežnika teško ranjena. Ko sta namreč spravljala prtljago v vagon, eksplodiral je v nekem kovčegu smodnik, ki ga je pošiljatelj lahkomišljeno dejal z raznimi naboji vred v ta kovčeg. Oba strežnika imata hude opekline po obrazu, na rokah in po životu, ker se jima je vnela obleka. Lastnika kovčega je policija našla in zaprla.

— (Regulacija potoka Medveščaka v Zagrebu) se bode morda vender le pričela še letos po načrtih mestnega stavbinskega urada. Potok bi se zunaj mesta odpeljal v novo strugo in preko Ribnjaka v Savo. D-elo bi se izvršilo v dveh letih, kar bi bila neizmerna dobrota za Zagreb.

— (Razpisani službi.) Na jednorazrednici v Podkrajju je izpraznjeno mesto učitelja in vodje z dohodki IV. plač. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 25. t. m. pri okr. šolskem svetu v Postojni. — Na jednorazrednici v Tujncah je razpisano mesto učitelja in vodje z letno plačo 450 gld., funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 30. t. m. pri okr. šolskem svetu v Kamniku.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Verdi v Parizu.) Dne 5. t. m. je prišel v Pariz Giuseppe Verdi, slavniti italijanski skladatelj, da prisustvuje predstavi svojega „Falstaffa“. „Osemdesetletnega starca“ pišejo italijanski listi, „ni gnala v Pariz bojazen, da ne bi opera v njegovi nenavzočnosti uspela, niti častilakomnost ni bila nagib, da je slavniti mož šel na dolgo in za njegovo starost težavno pot, pač pa je Verdi najčistejši ideal italijanskega naroda; in Verdi ve dobro, da je bila, je in bode umetnost vedno velika posredovalka miru. Verdijev prihod v Pariz ima posebno visoko-pomenljiv namen: v pričujočnosti tega slavne starine ponehala bode vsaj za trenutek jeza, ponehale bodo strasti in politično nesporazumljenje. Kolikor Italijani toliko Francozi ga bodo proslavljali kot utelesenje živega italijanskega genija“. Da je sovraštvo mej Francozi in Italijani poleg italijanskega „dolce far niente“ in italijanske ambicije, igrati ulogo evropske velevalsti, mnogo, ako ne celo največ krivo sedanjega obupnega finančnega stanja v Italiji, je neovrgljiva resnica. Bode li Verdijeva milodoneča in miloproseča muzika zamogla ogreti mrzla srca francoskih diplomatov in finančnikov, je pa vprašanje.

* (Praznovanje 1. majnika.) V delavskih krogih se je začelo zopet razpravljati vprašanje, kako praznovati „delavski praznik“, to je dan 1. majnika. V nekaterih krajih groze delavci s splošnim strajkom, ako jim delodajalci ne bodo dovolili praznovati ta dan.

* (Victor Hugo.) slavniti francoski pisatelj stanoval je v Parizu v malem dvorcu, ki pa ni bil njegova lastnina. Zgradila ga je princesa La-signanska in dvorec je bil vreden kakih 100.000 frankov. Victor Hugo bil bi rad kupil dvorec, ali princesa zahtevala je zanj 750.000 frankov. „To je preveč“, vzkliknil je Victor Hugo. „To ni nič“, odgovoril princesa, „pomislite samo, da ima ta mali dvorec čast, da prebiva v njem Victor Hugo.“ „Da, milostiva gospa“ zavrnil je proslavljeni pisatelj, „ali jaz nisem dovolj bogat, da bi mogel kupiti hišo, v kateri je stanoval Victor Hugo.“

* (Najnovejša avstrijska mesto.) Te dni praznoval je trg Levico na južnem Tirolskem na slovesen način svojo uvrstitev mej mesta. S cesarskim odlokom se je namreč dosedanj trg povzdignil v vrsto mest in bode prijazno zdravilišče valed tega gotovo še bolje napredovalo nego dozdaj.

Brzjavke.

Dunaj 11. aprila. Danes govoril proti dispozicijskemu fondu dr. Ferjančič. Poudarjal je naše zahteve in polemizoval proti Plenerju, čigar govor da nasprotuje obljubam v budgetnem odseku glede nas, in konečno mej ploskanjem somišljenikov zavrnil Šukljeta, češ, da je napadel patrijotično čast, kar obsoja ves narod, kakor razvidno iz predvčerajšnjega „Slovenca“. Potem je Šuklje v faktičnem popravku zašancal se za Klunovim poročilom in zamolčal drugi „Slovenčev“ članek, dasi je imel „Slovenca“ v rokah. Ferjančič je v protigovoru opozarjal na drugi članek in naglašal simpatije Slovencev napram vsem avstrijskim Slovanom.

Dunaj 11. aprila. Poljski poslanci zahtevali so, naj Gregr prekliče svoja očitavanja proti Poljakom in sklenili, da ga v nasprotnem slučaju vsak izmed njih pozove na dvoboj.

Trst 11. aprila. „Indipendente“ javlja, da je namestnik izrekel magistratu grajo, ker je odklonil prošnjo nekega zdravnika za sekundarsko mesto v bolnici samo zato, ker je prosilec slovanske narodnosti.

Pulj 11. aprila. Ko se je mudil nemški cesar tukaj, vprašal ga je admiral Sterneck, če želi videti manever v pristanu nahajajočih se ladij. Cesar je baje odgovoril: Manevri modernih lesenih ladij me ne zanimajo.

Budimpešta 11. aprila. V včerajšnji seji drž. zbora je posl. Helfy napadal vlado, ker se ni udeležila Kossuthovega pogreba. Potem se je nadaljevala razprava o predlogi glede civilne poroke.

London 11. aprila. „Daily News“ javlja iz Kahire, da so se primerili krvavi konflikti mej angleškimi in egiptskimi vojaki. Angleški zastopnik lord Cromer obvestil je angleško vlado, da je kriza skoro neizogibna in priporočal, naj se pripravi za vse eventualnosti, češ, da je nasprotstvo zoper Angleško tako, da se iz lepa ne da več premestiti.

Tujci:

10. aprila.

Pri **Mališt**: Gubitz, Huppert, Legler, Goldsteiner, Weiss, Freyer, Horewitz, Dietrich, Belgrader, Grün, Drab, Buxbaum, Dotzler, Landau, Bettelheim, Ladstädter z Dunaja. — Bittersmann iz Gradca. — Egartner iz Trsta. — Vidmar iz Kranja. — Angerer iz Pulja. — Komposch iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Prossinagg, Reich, Noel z Dunaja. — Hochsinger, Deutsch iz Gradca. — Bettelheim iz Velike Kaniže. — Reither iz Brna. — Mikluš iz Gorice. — Kunčič iz Opatije. — Balzar iz Praga. Candelari iz Trsta. — Ogo-reutz iz Rudolfovega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. aprila	7. zjutraj	738.5 mm.	3.6° C	brezv.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	736.8 mm.	19.0° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	737.2 mm.	11.2° C	sl. svz.	jasno	

Srednja temperatura 11.2°, za 2.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 11 aprila t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98		30	
Avstrijska zlata renta	119		25	
Avstrijska kronska renta 4%	97		95	
Ogerska zlata renta 4%	118		20	
Ogerska kronska renta 4%	95		05	
Avstro-ogerske bančne delnice	1008		—	
Kreditne delnice	352		25	
London vista	124		95	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61		17 1/2	
20 mark	12		24	
20 frankov	9		93	
Italijanski bankovci	43		75	
C. kr. cekini	5		90	

Stanovanja se oddajo v najem!

v novi hiši nasproti muzeju

z 2, 3 in 4 sobami z vsem kar zraven spada in uporabo vrta, deloma tudi s sobo za kopanje,

z dnem 1. avgustom 1894.

Več se izve vsak dan od 1/1.—1/3. ure popoldne v novih ulicah št. 5, pritično na desno, ali pa v hiši sami, kjer so dotična stanovanja, vsako sredo in vsako soboto od 3.—4. ure popoldne. (399—1)

Na najnovejši in najboljši način
umetno (694—78)

robe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombe-vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Izginila

je razlika mej bogatašem in siromakom, odkar se proizvaja moja izvozna roba, ker je vsakomur omogočeno

3 metre 10 cm. Brnske volnene robe

za celo gospodsko obleko za gld. 4.25 si omisliti in velja samo jedno poskušnjo, da se prepriča o dobri kakovosti tega blaga. Vsaka roba, ki bi ne bila komu po volji, se vzame nazaj in se vrne denar. Pri naročevanju naj se samo pove, kakšna naj je barva, ali svetla ali temna.

(335—5)

Bernhard Ticho, Brno.

Ponudba:

Mož, še v boljših letih, posestnik v nekem večjem mestu, želi z gospodično ali vdovo, staro 30 do 50 let, ki ima nekoliko premoženja, v zakon stopiti. Premožanje se lahko zavaruje na zemljišče. Resne ponudbe naj se pošljejo v kratkem na **zavod gosp. A. Kalša v Ljubljani, Prešernov trg št. 3**, kjer se tudi več poizvé. (388—2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. sputraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 30 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregnice, Ouh, Genavo, Paris, Linc, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. sputraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Frantsenfeste, Trbiša.

Ob 11. uri 37 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmundena, Lince, Steyra, Parisa, Geneve, Ouh, Bregnice, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Frantsenfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 37 min. sputraj osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. sputraj v Kočevje.

Ob 12. uri 00 min. opoldne " "

Ob 6. uri 10 min. sputraj " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. sputraj iz Kočevja.

Ob 1. uri 01 min. popoldne " "

Ob 8. uri 46 min. sputraj " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. sputraj v Kamnik.

Ob 3. uri 05 min. popoldne " "

Ob 6. uri 50 min. sputraj " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. sputraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne " "

Ob 6. uri 30 min. sputraj " "

(4—80)

Otročji vozički

trajno in jako solidno izdelani po smešno nizki cen gld. 5.50 komad in više priporoča

Fr. Stampfel

(357-9)

Ljubljana, Kongresni trg (Tenhalle)
(Kočevska domača obrt).

Zdravilišče z mrzlo vodo

St. Radegund

na Štírskem, 2 uri od Graške postaje.

Krasna lega v planini, sredi velikega smrekovega gozda, blago, tonizirajoče podnebje, izborna pitna voda. Zdravilna gimnastika in masaža. Udobna stanovanja v 22 letoviščih in zdravilnicah. Vsako leto 900 gostov.

Sezona od 1. aprila do srede novembra.

Natančneje podatke glede metode zdravljenja, indikacij, drugih razmer in gled cen v cenilniku, ki se na zahtevanje (brezplačno) vpošlje. (392)

Dr. Gustav Ruprich, vodja zavodu. Dr. Gustav Nový, lastnik zavoda.

Zahteva naj se poysođ:

(158—10)

Doering-ovo milo

najboljše milo svetá!

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Nalaganje glavnice.

4% založnice galskega društva za kredit na zemljišča, ustanovlj. l. 1842.

Pupilarna varnost

Fatiranje izključeno

Sposobno za kavcijo, tudi kot vojaška ženitna kavcija.

Vknjižene v prvi stopnji in zgolj do polovice vrednosti, brez izjeme na posestvih, ki se v deželni deski nahajajo. Izključena mestna poslopja in kmetijska zemljišča.

Hipotekarna vrednost: na vsakih 100 gld. založnic pride hipotekarnega pokritja gld. 253 33.

Varnost prvega reda, zaradi jamstva zemljeknjižnih posestev do prve polovice svoje vrednosti, zaradi jamstva društva za kredit na zemljišča z vsemi svojimi aktivni in rezervnimi fond, razven tega kakor pri avstro-ogerski banki vsled politične izvršbe.

Te založnice (založna pisma) se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-ju

menjalnica, v Ljubljani.

(328—7)

Št. 3631.

Razglas

(407)

o oddaji bikov plemenjakov belanske (cikaste) pasme.

Deželni odbor kranjski odda konec meseca aprila t. l. nekaj bikov plemenjakov belanske (cikaste) pasme in sicer v prvi vrsti občinam in le če bi se teh ne oglasilo zadostno število, tudi zasebnim živinorejcem.

Prošnje za bika pošljejo naj se do 22. aprila t. l. deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Pogoji, pod katerimi se biki oddadajo so:

1) Bik se mora pravočasno prevzeti v Ljubljani pri Bavarskem dvoru.

2) Pri prevzetju bika mora se zanj plačati polovica nakupnih stroškov.

3) Prejemnik bika se ima zavezati, da ga bo imel dve leti za plemo in da povrne po 5 gld. za vsak mesec, če bi ga iz kakršnega koli vzroka vedno pa z dovoljenjem deželnega odbora pred pretekom 2 let prodal. Nasprotno pa bo deželni odbor dovolil nagrado 20 gld., če se bo bik rabil najmanj 4 mesece čez 2 leti za plemo, za vsak nadaljnji mesec pa po 5 gld.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 7. aprila 1893.